

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**Кафедра кримінального процесу, криміналістики та експертології
факультету №6**

ТЕКСТ ЛЕКЦІЇ

навчальної дисципліни *«Сучасні проблеми
кримінального процесуального права»*

обов'язкових компонент

освітньої програми другого (магістерського) рівня
вищої освіти

08 «Право»

081 «Право»

**за темою: Сучасні проблеми правового регулювання досудового
провадження в кримінальному процесуальному праві.**

Харків 2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол № 7 від 30.08.2023 р.

СХВАЛЕНО

Вченою радою факультету № 6
Протокол № 7 від 25.08.2023 р.

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної ради
ХНУВС з юридичних дисциплін
Протокол № 7 від 29.08.2023 р.

Розглянуто на засіданні кафедри кримінального процесу, криміналістики та експертології факультету № 6 Харківського національного університету внутрішніх справ (протокол № 7 від 21.08.2023 р.)

Розробник:

Кочура О.О. – доцент кафедри кримінального процесу, криміналістики та експертології факультету № 6 ХНУВС, кандидат юридичних наук, доцент

Рецензенти:

1. Глобенко Г. І. – професор кафедри кримінального процесу та організації досудового слідства факультету № 1 ХНУВС кандидат юридичних наук, доцент

2. Бондаренко О.О. – доцент кафедри кримінально-правових дисциплін юридичного факультету ХНУ імені В. Н. Каразіна кандидат юридичних наук, доцент

Лекція 2. Сучасні проблеми правового регулювання досудового провадження в кримінальному процесуальному праві.

План лекції

1. Сучасні погляди про структуру досудового провадження.
2. Дискусійність питання про момент початку досудового провадження.
3. Процесуальна діяльність із встановлення ознак вчинених кримінальних правопорушень та таких, що готуються; її місце в системі кримінального провадження.
4. Поняття та структура стадії досудового розслідування, її завдання.
5. Форми досудового розслідування: поняття та загальна характеристика.
6. Суб'єкти, що здійснюють досудове розслідування: функції та процесуальні повноваження.

Рекомендована література

1. Кримінальний процес : підручник / [О. В. Капліна, О. Г. Шило, В. М. Трофименко та ін.] ; за заг. ред. О. В. Капліної, О. Г. Шило. Харків : Право, 2018. 584 с.
2. Кримінальний процес : підручник / За заг. ред. В. В. Коваленка, Л. Д. Удалової, Д. П. Письменного. К. : «Центр учбової літератури», 2013. 544 с.
3. Лобойко Л. М. Кримінальний процес : Підручник. К. : Істина, 2014. 432 с.
4. Лобойко Л. М., Банчук О. А. Кримінальний процес: Навчальний посібник. К.: Ваіте, 2014. 280 с.
5. Молдован А. В., Мельник С. М. Кримінальний процес України: Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2013. 368 с.
6. Новий Кримінальний процесуальний кодекс України: коментарі, роз'яснення, документи / відп. ред. В. С. Ковальський. К. : Юрінком Інтер, 2013. 408 с.
7. 35 неформальних практик у кримінальному судочинстві України / О. А. Банчук, І. О. Дмитрієва, Л. М. Лобойко, З. М. Саїдова. К. : «Арт-Дизайн», 2014. 48 с.
8. Правова доктрина України: у 5-ти томах. Т. 5 : Кримінально-правові науки: стан, проблеми та шляхи розвитку / В. Я. Тацій, В. І. Борисов, В. С. Батиргарєєва та ін.; за заг. ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова. Х. : Право, 2013. 1240 с.
9. Доктринальні засади розвитку держава та права: національні та міжнародні тенденції : монографія / за заг. ред. проф. Бошицького Ю. Л., Київський університет права. К. : Видавництво Ліра-К, 2014. 440 с.
10. Кримінальний процесуальний кодекс. Науково-практичний коментар / за заг. ред. В. Г. Гончаренка, В. Т. Нора, М. Є. Шумила. К. : Юстиніан, 2012.
11. Лобойко Л. М. Реформування кримінально-процесуального законодавства в Україні (2006–2011 роки). Частина 1. Загальні положення і досудове провадження : монографія. – К. : Істина, 2012. 288 с.
12. Козьяков І. Поняття «державне обвинувачення» в доктрині кримінального процесу: етимологія та генеза. *Вісник Національної академії прокуратури України*. 2013. № 3. С. 41.
13. Трофименко В. М. Система кримінального процесу України (спроба концептуального аналізу). *Право України*. 2014. № 11. С. 201–208.

14. Попелюшко В. О. Перше вітчизняне капітальне дослідження системи кримінальних процесуальних функцій. *Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право»*. 2015. № 2 (12). С. 1–7.

15. Журба А. І. Генеза призначення кримінального судочинства України. *Порівняльно-аналітичне право*. 2014. № 2. С. 306–308.

16. Костицький М. В. Про науку кримінального процесу, кримінальне процесуальне право і законодавство (філософський погляд). *Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ*. URL.: http://nbuv.gov.ua/UJRN/aymvs_2013_1_8

17. Бражнік Ю. Ю. Генезис, поняття, завдання та структура стадії у кримінальному процесі. *Форум права*. 2012. № 3. С. 56–60. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/FP_index

Текст лекції

1. Сучасні погляди про структуру досудового провадження.

В Україні історично склалася змішана форма кримінального процесу із поділом кримінального провадження на дві складові: 1) досудове провадження; 2) судове провадження. Слід зазначити, що ці частини вітчизняного кримінального процесу побудовані на різних засадах. Досудове провадження носить закритий характер, сторони не мають процесуальної рівноправності, тому можна говорити про наявність лише елементів змагальності у цьому провадженні. Судове ж провадження здійснюється відкрито, за обов'язкової участі сторін, які мають рівні процесуальні можливості щодо надання суду доказів, участі у їх дослідженні та відстоюванні своїх прав і законних інтересів. У цій частині кримінального процесу в повній мірі проявляються засади гласності, рівності перед законом і судом та змагальності.

Питання про структуру досудового провадження до цього часу залишається дискусійним через те, що ст. 3 КПК, яка містить визначення основних термінів Кодексу, не роз'яснює значення цього поняття. У пункті 10 частини 1 статті 3 КПК міститься визначення терміну «кримінальне провадження», під яким слід розуміти досудове розслідування і судове провадження, процесуальні дії у зв'язку із вчиненням діяння, передбаченого законом України про кримінальну відповідальність. Така дефініція кримінального провадження дає змогу побачити як мінімум дві структурні частини досудового провадження, а саме: 1) діяльність уповноважених суб'єктів кримінального провадження із встановлення ознак кримінального правопорушення, яка має місце до внесення відомостей про нього до Єдиного реєстру досудових розслідувань (далі – ЄРДР). Слід зазначити, що до ЄРДР повинна вноситися достовірна інформація про обставини вчинення кримінального правопорушення. Протягом відведеного законом часу слідчий, дізнавач, прокурор, інша службова особа, уповноважена на прийняття та реєстрацію заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення, шляхом проведення процесуальних дій зобов'язані

переконатися в тому, що кримінально каране діяння дійсно мало місце, і задокументувати його ознаки. Тільки після цього ЄРДР наповнюється відомостями про кримінальне правопорушення, які передбачені ч. 5 ст. 214 КПК; 2) досудове розслідування, яке розпочинається з моменту внесення відомостей про кримінальне правопорушення до ЄРДР (ч. 2 ст. 214 КПК).

На підставі аналізу змісту положень Розділу III КПК можна зробити висновок про те, що до структури досудового провадження законодавець відносить і процесуальні провадження щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування (глава 26 КПК). Мова йде про судово-контрольні провадження із розгляду та вирішення слідчими суддями скарг на процесуальні рішення, дії чи бездіяльність слідчого, дізнавача, прокурора (§ 1 і 2 глави 26 КПК), а також провадження щодо розгляду і вирішення скарг слідчого, дізнавача на рішення, дії чи бездіяльність прокурора (§ 3 глави 26 КПК).

У сучасній кримінальній процесуальній доктрині домінує точка зору про те, що досудове провадження як складова кримінального провадження складається з трьох самостійних проваджень: 1) провадження із встановлення ознак кримінального правопорушення, яке має місце до початку досудового розслідування; 2) досудове розслідування; 3) провадження із розгляду та вирішення скарг на рішення, дії чи бездіяльність слідчого, дізнавача, прокурора під час досудового розслідування.

2. Дискусійність питання про момент початку досудового провадження.

У чинному кримінальному процесуальному законодавстві чітко визначається лише момент, з якого починається така складова частина досудового провадження, як досудове розслідування. Як вже зазначалося вище, досудове розслідування розпочинається з моменту внесення відомостей про кримінальне правопорушення до ЄРДР (ч. 2 ст. 214 КПК).

Питання ж про те, з якого моменту ми можемо говорити про початок досудового провадження в цілому, залишається відкритим. Для того, щоб його правильно вирішити, необхідно звернутися до положень ст. 214 КПК.

У частині першій вищезгаданої статті говориться про те, що слідчий, дізнавач, прокурор невідкладно, але не пізніше 24 годин після **подання** заяви, повідомлення про вчинене кримінальне правопорушення або після **самостійного виявлення** ним з будь-якого джерела обставин, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення, зобов'язаний внести відповідні відомості до ЄРДР, розпочати розслідування та через 24 години з моменту внесення таких відомостей надати заявнику витяг з ЄРДР. Із змісту цього положення логічно випливає висновок про те, що кримінальне провадження в цілому та досудове провадження зокрема розпочинаються з моменту: 1) подання заяви, повідомлення про вчинене кримінальне правопорушення; 2) самостійного виявлення слідчим, дізнавачем, прокурором із будь-якого джерела обставин, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення.

Процесуальний порядок подання заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення або такі, що готуються, їх прийняття та реєстрації, реагування на них, процесуальним законодавством не регламентується, як і порядок оформлення самостійного виявлення слідчим, дізнавачем, прокурором обставин, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення. Зважаючи на те, що досудове провадження уповноважені здійснювати органи досудового розслідування різних державних органів, ці питання регламентуються відповідними відомчими нормативно-правовими актами. Наприклад, уповноважені службові особи Національної поліції під час прийняття, реєстрації заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення або такі, що готуються, керуються Порядком ведення єдиного обліку в органах (підрозділах) поліції заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та інші події, затвердженим наказом МВС України від 08 лютого 2019 року № 100.

3. Процесуальна діяльність із встановлення ознак вчинених кримінальних правопорушень та таких, що готуються; її місце в системі кримінального провадження.

Дане провадження регламентується ст. 214 КПК та низкою відомчих нормативно-правових актів. Фактично це провадження складається із декількох етапів: 1) прийняття заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення або такі, що готуються; 2) їх реєстрація у відповідних

облікових документах; 3) забезпечення реагування на такі заяви і повідомлення з метою встановлення ознак кримінального правопорушення; 4) прийняття відповідного рішення за результатами розгляду заяв і повідомлень.

Триває ця діяльність не більше 24-х годин з моменту подання заяви, повідомлення про вчинене кримінальне правопорушення або після самостійного виявлення слідчим, дізнавачем, прокурором з будь-якого джерела обставин, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення. Охарактеризуємо зміст цієї діяльності на прикладі органів досудового розслідування Національної поліції.

Фізична особа вправі подати як усну, так і письмову заяву про вчинене кримінальне правопорушення або таке, що готується. Перед тим, як прийняти заяву, уповноважена службова особа повинна встановити особу заявника на підставі паспорта або іншого документа, що посвідчує особу. Особу, яка заявляє або повідомляє про кримінальне правопорушення, уповноважена службова особа органу (підрозділу) поліції або інший поліцейський попереджає про кримінальну відповідальність за завідомо неправдиве повідомлення про вчинення злочину, передбачену статтею 383 Кримінального кодексу України.

Усні заяви (повідомлення) від осіб уповноважена службова особа органу (підрозділу) поліції або інший поліцейський, до повноважень якого це належить, вносить до протоколу прийняття заяви про кримінальне правопорушення та іншу подію. Під час особистого звернення заявника до органу (підрозділу) поліції із письмовою заявою (повідомленням) уповноважена службова особа органу (підрозділу) поліції її (його) приймає і реєструє.

Поліцейський незалежно від місця свого перебування в разі виявлення або отримання інформації про кримінальне правопорушення та іншу подію чи звернення до нього громадян із заявою (повідомленням) невідкладно повідомляє про це за скороченим номером екстреного виклику поліції «102» і зобов'язаний ужити заходів щодо запобігання правопорушенню, його припинення, рятування людей, надання допомоги особам, які її потребують, установлення і затримання осіб, які вчинили правопорушення, та охорони місця події. Поліцейський у разі самостійного виявлення з будь-якого джерела обставин, що можуть свідчити про кримінальне правопорушення, невідкладно, але не пізніше 24 годин рапортом доповідає про це керівникові органу (підрозділу) поліції або особі, яка виконує його обов'язки.

Уповноважена службова особа на лицьовому боці письмових заяв (повідомлень), протоколів прийняття заяв про кримінальне правопорушення

та іншу подію, рапортів поліцейських проставляє штамп реєстрації заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та інші події.

Якщо заява (повідомлення) надійшла до органу (підрозділу) поліції під час особистого звернення заявника одночасно з її (його) реєстрацією в Інформаційній телекомунікаційній системі «Інформаційний портал Національної поліції» (ІТС ІПП) або журналі єдиного обліку заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та інші події (ЄО), уповноважена службова особа оформлює та видає заявникові талон-повідомлення ЄО про прийняття і реєстрацію заяви (повідомлення) про кримінальне правопорушення та іншу подію. Корінці талонів-повідомлень зберігаються в уповноваженої службової особи.

Заява (повідомлення), що надходить телефоном за скороченим номером екстреного виклику поліції «102», реєструється в ІТС ІПП з автоматичним присвоєнням порядкових номерів ЄО. Датою подання заяви (повідомлення) до органу (підрозділу) поліції вважається дата реєстрації такої заяви (повідомлення) чи рапорту поліцейського в ІТС ІПП (журналі ЄО).

Заяви (повідомлення), що надійшли до органу (підрозділу) поліції з використанням засобів поштового зв'язку, мережі Інтернет, електронного зв'язку (електронні звернення), через контактні центри державної установи «Урядовий контактний центр» та телефонну «гарячу лінію»

Національної поліції України, служби діловодства реєструють та невідкладно передають керівникові органу (підрозділу) поліції або особі, яка виконує його обов'язки. Керівник органу (підрозділу) поліції або особа, яка виконує його обов'язки, невідкладно, але не пізніше 24 годин з моменту реєстрації в службах діловодства заяв (повідомлень) приймає рішення щодо їх реєстрації в ІТС ІПП (журналі ЄО) для подальшого розгляду відповідно до

законодавства України.

Відповідно до ч. 4 ст. 214 КПК слідчий, прокурор, інша службова особа, уповноважена на прийняття та реєстрацію заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення, зобов'язані прийняти та зареєструвати таку заяву чи повідомлення. Відмова у прийнятті та реєстрації заяви чи повідомлення про кримінальне правопорушення не допускається.

Анонімні заяви чи повідомлення, що містять відомості про кримінальне правопорушення чи іншу подію, які надійшли до органу (підрозділу) поліції, реєструються в ІТС ІПП (журналі ЄО), службах діловодства органу (підрозділу) поліції та за дорученням керівника органу (підрозділу) поліції або особи, яка виконує його обов'язки, передаються до структурного підрозділу органу (підрозділу) поліції за відповідним напрямом діяльності для вжиття необхідних заходів.

Поліцейський у разі встановлення в анонімних заявах чи повідомленнях відомостей, що можуть свідчити про кримінальне правопорушення, невідкладно рапортом доповідає про це керівникові органу (підрозділу) поліції або особі, яка виконує його обов'язки. Керівник органу (підрозділу) поліції або особа, яка виконує його обов'язки, доручає уповноваженій службовій особі невідкладно зареєструвати рапорт працівника поліції в ІТС ПНП (журналі ЄО) та не пізніше 24 годин з моменту реєстрації надіслати зазначені матеріали до органу досудового розслідування органу (підрозділу) поліції для внесення відповідних відомостей до ЄРДР.

За результатами розгляду заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення або такі, що готуються, слідчим, дізнавачем, прокурором приймається одне з двох рішень: 1) про внесення відомостей про вчинене кримінальне правопорушення або таке, що готується, до ЄРДР та початок досудового розслідування; 2) складання рапорту на ім'я керівника відповідного державного органу, який має у своїй структурі орган досудового розслідування, про відсутність ознак кримінального правопорушення.

Через 24 години з моменту внесення відомостей про кримінальне правопорушення до ЄРДР слідчий, дізнавач, прокурор зобов'язані надати заявнику витяг з ЄРДР.

Відповідно до ч. 3 ст. 214 КПК, здійснення досудового розслідування до внесення відомостей про кримінальне правопорушення до ЄРДР або без такого внесення за загальним правилом не допускається і тягне за собою відповідальність, встановлену законом. У невідкладних випадках до внесення відомостей до ЄРДР може бути проведений огляд місця події (відомості вносяться невідкладно після завершення огляду). Для з'ясування обставин вчинення кримінального проступку до внесення відомостей до ЄРДР може бути:

- 1) відібрано пояснення;
- 2) проведено медичне освідчування;
- 3) отримано висновок спеціаліста і знято показання технічних приладів та технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, чи засобів фото і кінозйомки, відеозапису;
- 4) вилучено знаряддя і засоби вчинення кримінального проступку, речі і документи, що є безпосереднім предметом кримінального проступку, або які виявлені під час затримання особи, особистого огляду або огляду речей.

У разі виявлення ознак кримінального правопорушення на морському чи річковому судні, що перебуває за межами України, досудове розслідування

розпочинається негайно, відомості про нього вносяться до ЄРДР за першої можливості.

До Єдиного реєстру досудових розслідувань вносяться відомості про:

- 1) дату надходження заяви, повідомлення про кримінальне правопорушення або виявлення з іншого джерела обставин, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення;
- 2) прізвище, ім'я, по батькові (найменування) потерпілого або заявника;
- 3) інше джерело, з якого виявлені обставини, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення;
- 4) короткий виклад обставин, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення, наведених потерпілим, заявником чи виявлених з іншого джерела;
- 5) попередня правова кваліфікація кримінального правопорушення з зазначенням статті (частини статті) закону України про кримінальну відповідальність;
- 6) прізвище, ім'я, по батькові та посада службової особи, яка внесла відомості до реєстру, а також слідчого, прокурора, який вніс відомості до реєстру та/або розпочав досудове розслідування;
- 7) інші обставини, передбачені положенням про Єдиний реєстр досудових розслідувань.

У Єдиному реєстрі досудових розслідувань автоматично фіксується дата внесення інформації та присвоюється номер кримінального провадження.

Слідчий, дізнавач невідкладно у письмовій формі повідомляє керівника органу прокуратури про початок досудового розслідування, підставу початку досудового розслідування та інші відомості, передбачені ч. 5 ст. 214 КПК.

4. Поняття та структура стадії досудового розслідування, її завдання.

Чинний КПК чітко не визначає етапів досудового розслідування, хоча кримінальна процесуальна діяльність у цій стадії є неоднорідною, має певні особливості, які обумовлені перш за все тим, встановлено особу, яка вчинила кримінальне правопорушення, чи ні. На підставі аналізу кримінального процесуального законодавства можна виділити такі етапи в структурі стадії досудового розслідування:

- 1) початковий, який пов'язаний з фактом виявлення події, що містить ознаки кримінального правопорушення. Досудове розслідування на цьому етапі провадиться щодо невизначеного кола осіб, коли конкретна особа, яка вчинила кримінальне правопорушення, ще не відома. Мета кримінальної процесуальної діяльності на цьому етапі – встановити наявність чи

відсутність події кримінального правопорушення, а також виявити особу, якійого вчинила;

2) повідомлення особі про підозру. На цьому етапі досудового розслідування у розпорядженні уповноважених службових осіб уже є достатні докази, які вказують на те, що кримінальне правопорушення вчинене певною особою. У зв'язку з цим, вони виконують низку процесуальних дій щодо повідомлення цій особі про підозру у вчиненні кримінального правопорушення (ст. ст. 277–279 КПК). Особливістю зазначеного етапу досудового розслідування є те, що в кримінальному провадженні з'являється процесуальна фігура підозрюваного;

3) подальший етап, що характеризується провадженням під час досудового розслідування слідчих (розшукових) та інших процесуальних дій за участю підозрюваного з метою підтвердження чи спростування підозри у вчиненні ним кримінального правопорушення;

4) заключний, на якому виконуються процесуальні дії та приймаються процесуальні рішення щодо закінчення досудового розслідування.

5. Форми досудового розслідування: поняття та загальна характеристика.

Процесуальний порядок досудового розслідування залежить від того, ознаки якого кримінального правопорушення виявлено – злочину чи кримінального проступку. Ст. 215 КПК передбачає, що досудове розслідування злочинів здійснюється у формі досудового слідства, а кримінальних проступків – у формі дізнання. Таким чином, можна говорити про дві форми досудового розслідування в кримінальному процесі:

1) досудове слідство (п. 6 ч. 1 ст. 3 КПК); 2) дізнання (п. 4 ч. 1 ст. 3 КПК). Досудове слідство здійснюється слідчими підрозділами державних органів Національної поліції, безпеки, Державного бюро розслідувань, підрозділами детективів НАБУ та органів Бюро економічної безпеки України, підрозділами внутрішнього контролю НАБУ. Досудове слідство здійснюють слідчі одноособово або слідчою групою.

Дізнання здійснюють підрозділи дізнання або уповноважені особи інших підрозділів органів Національної поліції, безпеки, Бюро економічної безпеки України, ДБР та НАБУ.

Принципова відмінність між формами досудового розслідування полягає в тому, що під час досудового слідства можуть бути виконані усі без винятку слідчі (розшукові), негласні слідчі (розшукові) та інші процесуальні дії, передбачені КПК. Що ж стосується дізнання, то статті 299 та 300 КПК

встановлюють певні обмеження. Із змісту цих статей випливає, що під час досудового розслідування у формі дізнання допускається виконання лише негласних слідчих (розшукових) дій, передбачених ч. 2 ст. 264 та ст. 268 КПК. Крім того, під час проведення дізнання не допускається застосування запобіжних заходів у виді домашнього арешту, застави або тримання під вартою.

Особливості досудового розслідування кримінальних проступків передбачені положеннями глави 25 КПК.

Під час закінчення досудового розслідування у формі дізнання прокурор вправі ініціювати питання про розгляд обвинувального акта в спрощеному порядку без проведення судового розгляду в судовому засіданні (ч. 1 ст. 302 КПК). Такого повноваження при закінченні досудового слідства прокурора немає. Процесуальний порядок спрощеного провадження щодо кримінальних проступків регулюється § 1 глави 30 КПК.

6. Учасники кримінального провадження, що здійснюють досудове розслідування: функції та процесуальні повноваження.

Законом визначене коло дійових осіб, що здійснюють досудове розслідування, та їх процесуальний статус. Основними суб'єктами, на яких покладається обов'язок провадити досудове розслідування, є: органи досудового розслідування (ст. 38 КПК), зокрема, керівники слідчих підрозділів (ст. 39 КПК), керівники підрозділів дізнання (ст. 39¹ КПК), слідчі (ст. 40 КПК), дізнавачі (ст. 40¹ КПК). Ці суб'єкти законом віднесені до сторони обвинувачення, хоча в літературі зазначається, що крім функції обвинувачення вони виконують ще й функцію розслідування. Прокурор, крім здійснення в цій стадії функції нагляду та процесуального керівництва досудовим розслідуванням, уповноважений особисто провадити слідчі (розшукові) та процесуальні дії в кримінальному провадженні в порядку, визначеному КПК (п. 4 ч. 2 ст. 36 КПК). За письмовим дорученням прокурора, слідчого, дізнавача провадити слідчі (розшукові) та негласні слідчі (розшукові) дії у кримінальних провадженнях уповноважені також оперативні підрозділи державних органів, зазначених у ст. 41 КПК. У виняткових випадках, передбачених ст. 225 КПК, слідчий суддя під час досудового розслідування може провести допит в судовому засіданні.

Питання для самоконтролю

1. Спираючись на положення сучасної кримінальної процесуальної доктрини та чинного кримінального процесуального законодавства, визначте структуру досудового кримінального провадження.

2. З якого моменту починається досудове кримінальне провадження?

3. Розкрийте сутність кримінальної процесуальної діяльності із встановлення ознак вчиненого кримінального правопорушення та такого, що готується, і визначте її місце в системі кримінального провадження.

4. Сформулюйте визначення загальних положень досудового розслідування. Наведіть існуючі в науці кримінального процесу точки зору про систему загальних положень досудового розслідування.

5. Назвіть етапи стадії досудового розслідування.
6. Дайте порівняльну характеристику форм досудового розслідування злочинів і кримінальних проступків.
7. Охарактеризуйте процесуальний статус осіб, уповноважених здійснювати дізнання і досудове слідство.